

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2015./2016.

GRČKI JEZIK

Sadržaj

Uvod	5	7. Priprema za ispit	13
1. Područja ispitivanja	5	8. Literatura	13
2. Obrazovni ishodi	6	8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom.....	13
2.1. Razumijevanje i uporaba jezika.....	6	8.2. Preporučena literatura za pristupnike	14
2.2. Vokabular.....	7	8.3. Preporučena literatura za nastavnike.....	14
2.3. Civilizacija i književnost.....	7	8.4. Korisni linkovi.....	15
3. Struktura ispita	7	9. Dodatci.....	16
3.1. Razumijevanje i uporaba jezika.....	7	9.1. Vokabular.....	16
3.2. Vokabular.....	9	9.1.1. Imena.....	32
3.3. Civilizacija i književnost.....	9	9.2. Tablice glagola.....	40
4. Tehnički opis ispita	9	9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (verba vocalia, verba muta i verba liquida)	40
4.1. Trajanje ispita	9	9.2.2. Glagoli na $-μι$	44
4.2. Izgled ispita i način rješavanja	9	9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika	46
4.3. Pribor.....	9		
5. Opis bodovanja.....	10		
5.1. Vrijednovanje prve ispitne cjeline	10		
5.2. Vrijednovanje druge ispitne cjeline	10		
5.3. Vrijednovanje treće ispitne cjeline	10		
6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	11		
6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora.....	11		
6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora	11		
6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	12		
6.4. Primjer zadatka povezivanja	12		

Uvod

Grčki jezik je na državnoj maturi obvezni predmet.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Grčkoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što i kako će se ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta u školskoj godini 2015./2016.

Ispitni katalog sadrži sve potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se jasno određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu.

Ispitni katalog usklađen je s odobrenim četverogodišnjim Nastavnim planom i programom¹ za Grčki jezik u klasičnim gimnazijama. Razina ispita iz Grčkoga jezika na državnoj maturi u školskoj godini 2015./2016. identična je za učenike koji su klasičnu gimnaziju upisali kao početnici i za učenike koji su ju upisali kao nastavljači.

Ispitni katalog sadrži ova poglavlja:

- Područja ispitivanja
- Obrazovni ishodi
- Struktura ispita
- Tehnički opis ispita
- Opis bodovanja
- Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjanjem
- Priprema za ispit.

U prvoj i drugome poglavlju čitatelj može naći odgovor na pitanje *što se ispituje*. Navedena su područja ispitivanja, odnosno ključne vještine koje se ispituju ispitom.

U drugom poglavlju, kroz konkretne opise onog što pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen je način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima su pojašnjeni struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

Šesto poglavlje sadrži primjere svih tipova zadataka.

Sedmo poglavlje odgovara na pitanje *kako se pripremiti* za ispit. U tom su poglavlju preporuke koje pristupnicima pomažu u pripremi ispita.

Poglavlja Literatura i Dodatci priloženi su s istom svrhom.

1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Grčkoga jezika provjeravaju se ova ključna znanja i vještine:

- razumijevanje jednostavnijega izvornoga grčkoga teksta
- poznavanje i uporaba jezičnih zakonitosti grčkoga jezika
- ovladanost osnovnim vokabularom
- poznavanje osnova grčke civilizacije i književnosti.

Ispit iz Grčkoga jezika se, sukladno tomu, sastoji od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **razumijevanje i uporaba jezika**, drugom **vokabular**, a trećom **civilizacija i književnost**.

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svaku ispitnu cjelinu određeni obrazovni ishodi, odnosno konkretni opisi onoga što pristupnik mora znati, razumjeti i moći učiniti kako bi postigao uspjeh na ispitu.

2.1. Razumijevanje i uporaba jezika

Prvom ispitnom cjelinom (*Razumijevanje i uporaba jezika*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- pravilno pisati i čitati grčki tekst
- pravilno naglašavati grčke riječi prema pravilima o naglašavanju
- prepoznati glasovne promjene (prijevoj, naknadno produljivanje, asimilaciju)
- primijeniti pravila o stezanju vokala
- prepoznati osnovne zakonitosti prozodije i metrike
- prepoznati metričke sheme heksametra, elegijskoga distiha i jampskoga trimetra
- prepoznati sve vrste riječi
- razlikovati i rabiti kategorije nominalnoga sustava:
 - članove
 - padeže
 - rodove
 - deklinacije
 - zamjenice
 - brojeve
 - stupnjeve komparacije
- razlikovati i rabiti (primijeniti) kategorije i oblike glagolskoga sustava:
 - lice
 - broj

- način
- vrijeme
- aspekt i dijatezu
- participe i infinitive
- razlikovati tematsku i atematsku konjugaciju i sve oblike tih konjugacija (prezentsku, futursku, aoristnu, perfektnu i pasivnu osnovu)
- analizirati rečenice
- prepoznati i prevesti osnovne sintaktičke elemente u nekoj rečenici:
 - vrste participa
 - vrste konjunktiva i optativa u nezavisnim rečenicama
 - vrste nezavisnosloženih rečenica
 - vrste zavisnosloženih rečenica
 - rečenične konstrukcije akuzativa i nominativa s infinitivom i genitiva apsolutnoga
- prepoznati ispravan prijevod rečenice iz nekoga originalnoga grčkoga teksta od pisaca propisanih programom
- povezivati i razumjeti dijelove neke grčke rečenice
- razumjeti sadržaj jednostavnijega originalnoga grčkoga teksta nekoga od pisaca propisanih programom:
 - Ksenofont
 - Demosten
 - Homer
 - Herodot
 - liričari
 - filozofi
 - tragici – Eshil, Sofoklo, Euripid.

2.2. Vokabular

Drugom ispitnom cjelinom (*Vokabular*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- prevesti (navesti značenje) riječi iz propisanoga vokabulara
- prevesti (navesti značenje) riječi koje proizlaze iz propisanoga vokabulara
- prepoznati etimologiju riječi podrijetlom iz grčkoga jezika i navesti njihovo značenje
- na temelju poznatoga vokabulara povezivati sinonime i antonime u grčkome jeziku.

2.3. Civilizacija i književnost

Trećom ispitnom cjelinom (*Civilizacija i književnost*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- navesti i opisati likove i priče iz grčke mitologije
- navesti i objasniti osnovne pojmove grčke religije
- prepoznati i opisati najvažnije događaje grčke povijesti
- prepoznati i opisati društvene i kulturne prilike iz pojedinih razdoblja grčke povijesti
- prepoznati i razumjeti osnovne pojmove svakodnevnoga privatnoga i društvenoga života Grka (opisati svakodnevni privatni i društveni život Grka)
- objasniti periodizaciju grčke književnosti
- prepoznati, navesti i objasniti osnovne karakteristike pojedinih književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika, filozofija, drama)
- navesti podatke o životu i djelu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta
- prepoznati glavne stilske karakteristike autora propisanih programom.

3. Struktura ispita

Ispit iz Grčkoga jezika sastoji se od triju cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **razumijevanje i uporaba jezika**, drugom **vokabular**, a trećom **civilizacija i književnost**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

3.1. Razumijevanje i uporaba jezika

Ovim dijelom ispita provjerava se razina razumijevanja pročitanoga teksta, dijela teksta ili rečenice te znanja i vještine koje je pristupnik stekao u područjima morfologije i sintakse.

Struktura prve ispitne cjeline prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura prve ispitne cjeline

ZADATCI	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
1. – 5.	razumijevanje sadržaja teksta	zadatci višestrukoga izbora	5
6. – 9.	prepoznavanje sintaktičkih elemenata rečenice	zadatci višestrukoga izbora	4
10. – 13.	određivanje glagolskih oblika	zadatci kratkoga odgovora	4
14. – 17.	analiza rečenice	zadatci kratkoga odgovora	4
18. – 20.	prepoznavanje ispravnoga prijevoda rečenice	zadatci višestrukoga izbora	3
21. – 22.	prepoznavanje metričkih zakonitosti	zadatci višestrukoga izbora	2
23. – 26.	poznavanje morfologije	zadatci dopunjavanja	4
27. – 30.	prepoznavanje ispravnoga prijevoda rečenice	zadatci višestrukoga izbora	4
31. – 36.	poznavanje morfologije	zadatci kratkoga odgovora	6
37. – 41.	poznavanje morfologije	zadatak povezivanja	5
42. – 46.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5
47. – 51.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5
52. – 56.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5

Napomena!

Polazni tekstovi na kojima će se ispitivati razumijevanje sadržaja u zadatcima od 1. do 5. bit će izabrani iz djela propisanih autora, ali ne iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavlju *Literatura*.

U zadatcima od 14. do 20. i od 31. do 36. tekstovi (riječi i rečenice) bit će izabrani iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavlju *Literatura*.

3.2. Vokabular

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje vokabulara iz tekstova propisanih nastavnim planom i programom za klasične gimnazije.

Struktura druge ispitne cjeline prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura druge ispitne cjeline

ZADATAK	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
57. – 60.	poznavanje vokabulara	zadatak povezivanja	4
61. – 64.	poznavanje vokabulara	zadatci kratkoga odgovora	4
65. – 67.	poznavanje etimologije riječi	zadatci višestrukoga izbora	3

3.3. Civilizacija i književnost

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje civilizacijskih sadržaja propisanih nastavnim planom i programom za učenike klasičnih gimnazija.

Struktura treće ispitne cjeline prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura treće ispitne cjeline

ZADATAK	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
68. – 72.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatak povezivanja	5
73. – 77.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci višestrukoga izbora	5
78. – 83.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci dopunjavanja	6
84. – 88.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci višestrukoga izbora	5

4. Tehnički opis ispita

4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Grčkoga jezika je pisani i traje ukupno **100 minuta** bez stanke.

Pristupnik sam raspoređuje zadano vrijeme i nije vremenski ograničen pri rješavanju pojedinih dijelova ispita. Za vrijeme trajanja ispita pristupnik ne smije napuštati prostoriju.

4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica* i *list za odgovore*.

Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti pri rješavanju ispita.

Dodatno, uz svaku vrstu zadatka priložena je uputa za rješavanje. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Zadatke višestrukoga izbora i zadatke povezivanja pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnoga odgovora. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X.

Ako pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja i kratkoga odgovora pristupnici rješavaju upisivanjem odgovora na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi.

Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

4.3. Pribor

Tijekom pisanja ispita iz Grčkoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pristupnici ne smiju rabiti rječnike, gramatičke sažetke ni ostala pomagala. Nije dopuštena uporaba tehničkih pomagala.

5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s određenim udjelom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Razumijevanje i uporaba jezika	64%
Vokabular	12%
Civilizacija i književnost	24%

5.1. Vrijednovanje prve ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 56

5.2. Vrijednovanje druge ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 11

5.3. Vrijednovanje treće ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 21

6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka². Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje te način bodovanja.

6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora³

Zadatak višestrukoga izbora sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), **osnove** (pitanja) te **ponuđenih odgovora** od kojih je jedan točan.

U sljedećem zadatku od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan.

Točan odgovor morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Ο Κύρος τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν κρυφαίως ἤθροιζεν, ὅπως τὸν βασιλέα ὅτι ἀπαρασκευότατον λάβοι.

Potcrtna zavisna rečenica je:

- A. vremenska
- B. namjerna
- C. posljedična

TOČAN ODGOVOR: B

OBRAZOVNI ISHOD: prepoznati i prevesti (...) vrste zavisnosloženih rečenica

² Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome primjeru ispita.

³ Primjer je preuzet iz prve ispitne cjeline (zadaci od 6. do 9.).

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ukoliko se obilježi više odgovora

6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora⁴

U zadatku kratkoga odgovora pristupnik treba odgovoriti riječju ili jednostavnom rečenicom. Odgovor treba upisati na predviđeno mjesto. U pribroženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku potpuno opišite zadane oblike riječi iz teksta.

Odgovor upišite samo na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

ἡθροιζεν

TOČAN ODGOVOR: 3. l. sg. ind. impf. akt.

OBRAZOVNI ISHOD: razlikovati i rabiti (primijeniti) kategorije i oblike glagolskoga sustava

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

⁴ Primjer je preuzet iz prve ispitne cjeline (zadaci od 10. do 13.).

6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁵

U zadatku dopunjavanja pristupnik treba dovršiti zadani rečenicu upisivanjem pojma koji nedostaje na predviđeno mjesto. U pridruženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku dopunite zadani rečenicu sadržajem koji nedostaje.

Odgovor upišite samo na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

Jedina Eshilova sačuvana tragedija s povijesnim sadržajem naziva se _____.

TOČAN ODGOVOR: Perzijanci

OBRAZOVNI ISHOD: navesti podatke o životu i djelu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

6.4. Primjer zadatka povezivanja⁶

Zadatak povezivanja sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka), **osnove**, **četiri ili pet čestica pitanja te sedam ili osam čestica odgovora**. Dodatno je priložen i primjer⁷.

U sljedećemu zadatku svaki sadržaj označen brojem povežite samo s jednim odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Tri sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

⁵ Primjer je preuzet iz treće ispitne cjeline (zadatci od 78. do 83.).

⁶ Primjer je preuzet iz druge ispitne cjeline (zadatci od 57. do 60.).

⁷ U ispit iz Grčkoga jezika za svaku vrstu zadatka priložen je primjer. U ovome zadatku to su 0. i H.

Nula (0) i H su primjeri.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

0. φεύγω	A. στυγέω
57. μισέω	B. λέγω
58. ἐργάζομαι	C. πέμπω
59. φημί	D. κτείνω
60. στέλλω	E. ἔρχομαι
	F. πράττω
	G. φυλάττω
	H. τρέχω

TOČAN ODGOVOR: 57. A, 58. F, 59. B, 60. C

OBRAZOVNI ISHOD: na temelju poznatoga vokabulara povezivati sinonime i antonime u grčkome jeziku

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

7. Priprema za ispit

Ispitom na državnoj maturi provjerava se kako su i koliko pristupnici sposobni rabiti znanja i vještine iz grčkoga jezika koje su stjecali i razvijali tijekom klasičnoga gimnaziskoga obrazovanja.

Ispit iz Grčkoga jezika temelji se na važećem nastavnom programu za klasične gimnazije. Redovito učenje važno je za bolje razumijevanje gradiva i doprinosi da pamćenje bude trajno i svršishodno. Preduvjet za uspješno polaganje ispita je temeljna jezična pismenost i osnove čitanja s razumijevanjem.

Tijekom priprema za državnu maturu treba ponoviti:

- morfologiju (oblike deklinacije, komparacije i konjugacije te vremena pravilnih i nepravilnih glagola)
- sintaksu (analiza rečenice, sintaksa padeža – osobito posvojni genitiv, dijelni genitiv, genitiv uspoređivanja, genitiv absolutni, sintaksa rečenice)
- vokabular propisan ovim ispitnim katalogom
- tekstove autora koji su propisani programom:
Ksenofont, Herodot, Homer, Demosten, Platon, Eshil, Sofoklo, Euripid (odlomci iz djela autora propisanih planom i programom su u poglavlju *Literatura*)
- civilizacijsko-povijesne sadržaje (mitologija i religija, povijest, svakodnevica)
- književno-povijesne sadržaje autora, književnih vrsta i razdoblja u grčkoj književnosti, periodizaciju književnosti, pregled i razvoj književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika, razvoj drame i kazališta, filozofija) te život i djelo propisanih autora.

8. Literatura

8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom

- Ksenofont, *Anabaza*, I, 1, 1 – 6, Uzroci
Ksenofont, *Anabaza*, I, 2, 10 – 18, Smotra
Ksenofont, *Anabaza*, I, 8, 12 – 17, Lozinka
Ksenofont, *Anabaza*, IV, 7, 19 – 27, More, More!
Herodot, *Historiae*, I, 23 – 24, Arion
Herodot, *Historiae*, VII, 202, 204 – 205, Leonida i njegovi junaci
Herodot, *Historiae*, VII, 208, Bezuspješne navale Perzijanaca
Herodot, *Historiae*, VII, 220, 222 – 225, Herojska smrt Leonide i njegovih drugova
Herodot, *Historiae*, VII, 228, Spomenik palim junacima
Demosten, *Protiv Filipa* 3, 8 – 12
Demosten, *Protiv Filipa* 3, 70 – 76
Platon, *Protagora*, II
Platon, *Protagora*, XI
Platon, *Kriton*
Aristotel, gl. 4 Razvoj tragedije
Aristotel, gl. 6 Određenje tragedije
Homer, *Ilijada*, I, 1 – 54, Srdžba
Homer, *Ilijada* VI, 369 – 432, Rastanak Hektora i Andromuhe
Homer, *Odiseja*, I, 1 – 43
Eshil, *Okovani Prometej*, 1 – 51
Eshil, *Okovani Prometej*, 436 – 471
Sofoklo, *Antigona*, 1 – 68
Euripid, *Medeja*, 1002 – 1055

Lirika, izbor

Teognid, *Pečat vjerodostojnosti; Budi razuman; Majka i otac – najveće dobro; Ništa odviše; Donec eris sospes; Čežnja za dalekom domovinom*

Tirtej, *Dulce et decorum est pro patria mori*

Mimnermo, *Kao lišće*

Arhiloh, *Pjesnik i vojnik; Otok Tas*

Semonid, *Radina žena*

Alkej, *O navis, Bibamus*

Sapfa, *Afrodit, Čar ljubavi*

8.2. Preporučena literatura za pristupnike

Dukat, *Manthano*, Alfa, Zagreb, 1998.

Dukat, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1983.

Majnarić, Gorski, *Grčko-hrvatski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 1976.

Martinić-Jerčić, Matković, *Prometej*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Musić, Majnarić, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1980.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Grčka vježbenica*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Chrestomathia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Anthologia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 1971.

Schwab, *Najljepše priče klasične starine*, Mladost, Zagreb, 1963.

Zamarovsky, *Junaci antičkih mitova*, ArtResor, Zagreb, 1985.

8.3. Preporučena literatura za nastavnike

Der kleine Pauly, Lexikon der Antike in 5 Bänden, München, 1979.

Der neue Pauly, Stuttgart-Weimar, 1996.

Dukat, *Ogledi o grčkoj tragediji*, Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Dometi, 1981.

Dukat, *Homersko pitanje*, Globus, Zagreb, 1987.

Eshil – Sofoklo – Euripid, *Sabrane grčke tragedije*, Vrhunci civilizacije, Beograd, 1988.

Herodot, *Povijest*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.

Juric, *Grčka – od mitova do antičkih spomenika*, Andromeda, Rijeka, 2001.

Lesky, *Povijest grčke književnosti*, Golden marketing, Zagreb, 2001.

Musić, *Nacrt grčkih i rimskih starina*, Ex libris, Zagreb, 2002.

Olalla, *Mitološki atlas Grčke*, Golden marketing, Zagreb, 2007.

Povijest svjetske književnosti, II. dio, Mladost, Zagreb, 1977.

Schein, *Smrtni junak*, Globus, Zagreb, 1989.

The Oxford Concise Companion to Classical Literature, Oxford, 1993.

The Oxford Companion to Classical Civilization, Oxford, 1998.

The Oxford Classical Dictionary, Oxford, 1996.

The Penguin Dictionary of Classical Mythology, London, 1990.

The Penguin, *Historical Atlas of Ancient Greece*, London, 1996.

Sironić, *Rasprave o helenskoj književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.

- Škiljan, *Leksikon antičkih autora, Latina & Graeca*, Zagreb, 1996.
- Škiljan, *Leksikon antičkih termina, Latina & Graeca*, Zagreb, 2003.
- Zaninović, *Od Helena do Hrvata*, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
- Zamarovsky, *Otkriće Troje*, Globus, Zagreb, 1965.
- Zamarovsky, *Grčko čudo*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

8.4. Korisni linkovi

- <http://www.teacheroz.com/greeks.html>
- <http://www.wsu.edu:8080/~dee/GREECE/GREECE.HTM>
- <http://www.crystalinks.com/greece.html>
- <http://www.nalanda.nitc.ac.in/resources/english/etext-project/history/athens/index.html>
- <http://www.sikyon.com/index.html>
- <http://www.factmonster.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

- <http://www.theatredatabase.com/ancient/>
- <http://www.bulfinch.org/fables/welcome.html>
- http://www.museum.upenn.edu/Greek_World/Index.html
- <http://www.perseus.tufts.edu/Olympics/index.html>
- <http://www.historyforkids.org/learn/greeks/literature/greeklit.html>
- <http://ancienthistory.about.com/od/greekliterature/>
- <http://www.infoplease.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

Napomena uz liriku

Važno je poznavati opus pjesnika i sadržaj pjesama navedenih autora te razvoj i karakteristike lirske vrste u okvirima književno-povijesnih sadržaja i na razini prepoznavanja.

9. Dodatci

9.1. Vokabular

A

ἀβροτος 3 i 2
ἀγαθός 3
ἀγαπάω
ἀγάπη, ης, ἡ
ἄγαλμα, ατος, τό

ἄγγελος, ου, ό
ἄγγέλλω
ἄγκυρα, ας, ἡ
ἀγείρω
ἀγορά, ἄς, ἡ
ἀγορεύω
ἀγρός, οῦ, ό
ἀγών, ὠνος, ό

ἀγωνίζομαι
ἄγω
ἀδελφός, οῦ, ό
ἀδικέω

ἀδικία, ας, ἡ
ἀδικος 2
ἄδω

besmrtan
dobar, čestit
voljeti
ljubav
nakit; ponos; kip;
zavjetni dar

glasnik
javljati
sidro
skupljati; sazivati
skupština, trg, trgovina
javno govoriti
polje
igra, natjecanje; zborište;
boj
natjecati se, boriti se
voditi
brat
činiti krivo; biti krivac;
biti nepravedan
nepravda
nepravedan; zao
pjevati

αεί
ἀήρ, ἀέρος, ἡ
ἀθάνατος 2
ἀθλος, ου, ό
ἀθροίζω
αἱθήρ, ἔρος, ἡ
αἷμα, ατος, τό
αἷξ, γός, ἥ/ό
αἰσθάνομαι
αἴσθησις, εως, ἡ
αἰσχρός 3
αἴρεω
αἰτέω
αἰτία, ας, ἡ
ἀκούω
ἀκοντίζω
ἀκρόπολις, εως, ἡ
ἄκρος 3
ἄκων, ἄκουσα,
ἄκον
ἀλγεινός 3
ἀλγέω
ἄλγος, ους, τό
ἀλήθεια, ας, ἡ
ἀληθεύω
ἀληθής 2
ἀλλά
ἄλλος, η, ο

uvijek
zrak
besmrta
borba, nadmetanje; muka
skupljati
eter; nebo; zrak
krv
koza; jarac
opaziti, osjetiti
osjećanje
ružan, gadan
uzeti, uhvatiti, pograbiti
moliti, tražiti
uzrok, krivnja
slušati
bacati koplje
gornji grad, tvrđava
višnji, gornji, krajnji
protiv volje
bolan, mučan
osjećati bol
bol
istina
govoriti istinu
istinit
ali, nego
drugi

ἄλοχος, ου, ἡ	supruga, žena	ἀργυρότοξος 2	srebrnoluk;
άμαρτάνω	promašiti; pogriješiti	ἀρετή, ἥση, ἡ	epitet za Apolona
άμαρτημα, ατος, τό	pogrješka, grijeh	ἀρμονία, ας, ἡ	vrlina, hrabrost
άμαρτία, ας, ἡ	pogrješka, grijeh	ἀρμόττω	veza, spajanje; sklad
άμείβομαι	promijeniti; odgovarati	ἀρχή, ἥση, ἡ	spajati; uskladiti se
ἄμπελος, ου, ἡ	vinova loza	ἄρχω	početak, vlast, zapovjedništvo, pokrajina
άμφιπολος, ου, ἡ	sluškinja	ἄρχων, οντος, ὁ	počinjati, vladati, zapovijedati
ἀνά (+ ak.)	uz, po	ἀσπίς, ἱδος, ἡ	zapovjednik
ἀναβαίνω	uzlaziti, penjati se	ἄστυ, εος, τό	štit
ἀνάβασις, εως, ἡ	uspon	ἀτιμάζω	grad (najčešće se odnosi na Atenu)
ἀνάγκη, ης, ἡ	nužda, sila; sudbina	ἀνύγη, ἥση, ἡ	sramotiti, prezirati, ne štovati
ἄναξ, ἄνακτος, ὁ	vladar	ἀνδάω	zraka (Sunca)
ἀνάσσω	vladati	ἀνλός, οῦ, ὁ	govoriti
ἀνδρεία, ας, ἡ	hrabrost	ἀντόματος 2	frula, svirala
ἀνδρεῖος 3	muževan, hrabar	ἀντός, ἥ, ὁ	koji se sam od sebe pokreće
ἄνεμος, ου, ό	vjetar	ἀνύάνω	sam, isti, on (u kosim padežima)
ἀνήρ, ἀνδρός, ό	muž, čovjek, junak	ἀφικνέομαι	povećavati
ἄνθος, ους, τό	cvijet	ἀφρων 2	stići
ἄνθρωπος, ου, ό	čovjek	Β	nerazuman, lud
ἀνοίγνυμι / ἀνοίγω	otvarati	βαθύς, εῖα, ύ	dubok
ἄξιος 3	vrijedan, dostojan	βαίνω	ići, koračati, stupati
ἀοιδός, οῦ, ό	pjevač	βάλλω	bacati
ἀπό (+ gen.)	od		
ἀποθνήσκω	umirati		
ἄποινα, ων, τά	otkupnina		
ἀπορία, ας, ἡ	neprilika		
ἀργυροῦς, ἄ, οῦν	srebrn		

βάρβαρος 2	negrčki, barbarški	Г	
βαρύς, εῖα, ύ	težak	γάλα, γάλαктоς, τό	mlijeko
βασιλεία, ας, ἡ	kraljevina, kraljevska vlast	γάμος, ου, ό	svadba, brak
βασίλεια, ας, ἡ	kraljica	γαμέω	ženiti se
βασιλεύς, ἔως, ό	kralj	γάρ	naime, jer
βασιλεύω	kraljevati, vladati	γελάω	smijati se
βάτραχος, ου, ό	žaba	γέλως, ωτος, ό	smijeh
βία, ας, ἡ	sila	γένεσις, εως, ἡ	postanak, rođenje
βίβλος, ου, ἡ	knjiga	γένος, ους, τό	rod, pleme
βιβλίον, ου, τό	knjižica	γηράσκω	stariti, slabjeti
βίος, ου, ό	život	γέρων, οντος, ό	starac
βλάπτω	škoditi, štetiti	γῆ, ης, ἡ	zemlja
βλέπω	gledati	γήρας, γέρως, τό	starost
βοάω	zvati	γηραιός 3	star; supst. starac
βοή, ης, ἡ	vika	γίγας, αντος, ό	div
βουλεύω	vijećati, savjetovati; med. odlučivati	γίγνομαι	postajati, biti
βουλή, ης, ἡ	savjet, dogovor, odluka; vijeće	γλαυκῶπις, ιδος, ἡ	poznavati, spoznavati
βούλομαι	htjeti, željeti	γλαῦξ, κός, ἡ	sovoka, sjajnooka; epitet za Atenu
βοῦς, βοός, ό	govedo	γλυκύς, εῖα, ύ	sova
βοῶπις, ιδος, ἡ	volooka, epitet za Heru	γλύφω	sladak
βραδύς, εῖα, ύ	spor	γλῶττα, ης, ἡ	urezati u kamen, isklesati
βραχύς, εῖα, ύ	kratak	γνώμη, ης, ἡ	jezik
βροτός, ό, ἡ	smrtan; supst. smrtnik	γονεύς, ἔως, ό	mišljenje, odluka
βρωμός, ου, ό	žrtvenik	γόνυ, γόνατος, τό	roditelj koljeno

γράμμα, ατος, τό	slovo; knjiga; pl. književnost, čitanje i pisanje	δεσμώτης, ου, ό	(pridjev) svezan, okovan; (imenica) zarobljenik
γραμματική, ής, ή	gramatika	δέσποινα, ας, ή	gospodarica
γράφω	pisati	δεσπότης, ου, ό	gospodar
γυμνάζω	vježbati	δέχομαι	primati
γυμνάσιον, ίου, τό	vježbalište	δῆμος, ου, ό	narod
γυμνός 3	gol; oskudno odjeven	δημοκρατία, ας, ή	demokracija, vlast naroda
γυνή, γυναικός, ή	žena	διά (+ gen.)	kroz, preko; (+ ak.) zbog
γύψ, γυπός, ό	jastreb	διάδοχος, ου, ό	nasljednik, zamjenik
Δ			
δαίμων, ονος, ό	božanstvo, zao duh, duh čuvar	διδάσκω	poučavati
δαιμόνιος 3 i 2	božanski, demonski	δίδωμι	davati
δάφνη, ης, ή	lovor	διθύραμβος, ου, ό	ditiramb, korska pjesma u čast Dioniza
δέ	a, ali, no	δίκαιος 3	pravedan
δεῖ	treba	δικαιοσύνη, ης, ή	pravda
δείδω	plašiti se	δίκη, ης, ή	pravo, pravednost
δείκνυμι	pokazivati	δῖος 3	bogolik; božanski; častan
δεινός 3	strašan	διώκω	(pro)goniti
δελφίς, ίνος, ό	delfin	δοκέω (δοκεῖ μοι)	misiliti (čini mi se)
δένδρον, ου, τό	drvo	δόξα, ης, ή	misao, glas, slava
δεξιά, ἄς, ή	desnica	δόρον, δόρατος, τό	koplje
δεξιός 3	desni	δουλεύω	robovati
δέρμα, ατος, τό	koža	δοῦλος, ου, ό	rob, sluga
δεσμός, ου, ό	uže, pl. okovi	δουλόω	zarobiti
		δρᾶμα, ατος, τό	djelo, čin; drama

δράω
δρόμος, ου, ὁ
δύναμαι
δύναμις, εως, ἥ
δύσις, εως, ἥ
δυστυχία, ας, ἥ
δῶμα, ατος, τό²
δῶρον, ου, τό

E

ἐαρ, ἔαρος, τό
ἐάω
ἐγείρω, ἐγείρομαι
ἐγώ²
ἐθνος, ους, τό²
εἶδος, ους, τό²
εἴδωλον, ου, τό²
ἐθνος, ους, τό²
ἐθος, ους, τό²
είμαρμένη, ης, ἥ
εἰμί²
εἴμι²
εἰρήνη, ης, ἥ
εἰς (+ ak.)
ἐκ (+ gen.)
ἐκατόμβη, ης, ἥ
ἐκεῖνος, η, ο

činuti, raditi
trčanje, utrka
moći
sila, snaga, moć
zalazak, zapad
nesreća
stan, kuća, dom
dar

proljeće
dopustiti
probuditi se, biti budan
ja
narod
lik, oblik, ideja
lik, prilika, prikaza
narod
običaj
sudbina
biti
ići ču
mir
u, na, za
iz
svečana žrtva
onaj, ona, ono

έκηβόλος 2
έλαια, ας, ἥ
έλαύνω
έλαφος, ου, ὁ/ἥ
έλευθερία, ας, ἥ
έλευθερος 3
έλέφας, αντος, ό
έλπις, ἴδος, ἥ
έμός 3
ἐν (+dat)
ἐξέτασις, εως, ἥ
έξοδος, ου, ἥ
ἐπεισόδιον, ου, τό²
ἐπί²
ἐπίσταμαι
ἐπιστήμη, ης, ἥ
ἐπιστολή, ης, ἥ
ἐπομαι
ἐπος, ους, τό²
ἐράω
ἐργάζομαι
ἐργον, ου, τό²
ἐρις, ἴδος, ἥ

dalekometni,
epitet za Apolon
maslina
kretati; jahati; hodati, ići
jelen
sloboda
slobodan
slon
nada, pouzdanje
moj
u, na, o, po
vojna smotra; ispit
izlaz; eksod, izlazna
pjesma kora u tragediji
epizodij, dio tragedije
(odgovara činovima)
(+ gen.) na, kod, uz; (+ dat.)
na, pri, kod; (+ ak.) na, protiv,
za
znati
znanje
pismo, zapovijed
slijediti
riječ; govor; pjesma
žudjeti, voljeti
raditi, činiti
djelo, posao
srdžba, ljutnja, bijes

έρμηνεύς, έως, ό
έρυθρός 3
έρχομαι
έρως, ωτος, ό
έρωτάω
έσθλός 3
έσοδος, ου, ή
έταιρος, ου, ό
έτερος 3
έτος, ους, τό
εὖ
εὐδαιμονία, ας, ή
εὐδαιμων, ον
εὐγενής 2
εὐρίσκω
εὐρύς, εῖα, ύ
εὐτυχέω
εὐχή, ης, ή
εὔχομαι
εὐώνυμος 2
έχθρα, ας, ή
έχθρός 3
έχω
έως, ἔω, ή

vjesnik, glasnik
crven
dolaziti, ići
želja, ljubav
pitati
čestit
ulaz
drug, prijatelj
drugi (od dvojice)
godina
dobro, valjano
sreća, blaženstvo
sretan
plemenit
nalaziti, otkrivati
širok, prostran
biti sretan
molba, molitva
moliti
lijevi
neprijateljstvo, mržnja
neprijateljski, mrzak
imati, držati
zora

Z
ζάω živjeti
ζεῦγμα, ατος, τό /
ζεῦγος, ους, τό /
ζυγόν, οῦ, τό
ζεύγνυμι
ζωή, ης, ή
ζώνη, ης, ή
ζώνυμι
ζῷον, ου, τό

H
ἥβη, ης, ή
ἥγεμών, óνος, ó
ἥγεμαι
ἥδη
ἥδονή, ης, ή
ἥδυς, εῖα, ύ
ἥκω
ἥλικιώτης, ου, ό
ἥλιος, ίου, ό
ἥμεις
ἥμέρα, ας, ή
ἥμέτερος 3
ἥμισυς, εια, υ
ἥρως, ἥρως, ό
ἥττα, ης, ή

jaram

ujarmiti
život
pojas
opasati
životinja

mladost
vođa, zapovjednik
voditi, biti vođa
već
naslada, radost
ugodan
došao sam, ovdje sam
vršnjak
Sunce
mi
dan
naš
pola, polovica
heroj, junak
poraz

Θ

θάλαμος, ου, ὁ

bračna odaja
(spavaća soba)

θυσία, ας, ἡ

žrtva

θύω

žrtvovati

θώραξ, ακος, ὁ

oklop

θάλαττα, ης, ἡ

more

I

θάλλω

cvasti

ιατρός, οῦ, ὁ

liječnik

θάνατος, ου, ὁ

smrt

ιδιος 3

vlastit

θάπτω

sahranjivati

ιερεύς, ἐως, ὁ

svećenik

θαῦμα, ατος, τό

čudo

ιερός 3

svet

θαυμάζω (+ak)

čuditi se, diviti se

ἱημι

slati

θεά, ἄς, ἡ

božica

ἱκάνω/ἴκω

dolaziti

θεάομαι

gledati

ἱκετεύω

biti pribjegar

θέατρον, ου, τό

kazalište, gledalište

ἱκέτις, ιδος, ἡ /
ἱκέτης, ου, ὁ

pribjegar

(ἐ)θέλω

željeti

ἴνα

da (namjerni veznik)

θεός, οῦ, ὁ

bog

ίππεύς, ἐως, ὁ

konjanik, vitez

θεραπεύω

njegovati, liječiti, štovati

ἴππος, ου, ὁ

konj

θερμός 3

vruć, topao

ἴσος 3

jednak, isti

θέρος, ους, τό

ljeto

ἴστημι

staviti

θέω

trčati

ἴστορία, ας, ἡ

ispitivanje, povijest

θησαυρός, οῦ, ὁ

blago

ἴστορέω

ispitivati, istraživati

θήρ, θηρός, ὁ /

zvijer, životinja

ἰχθύς, ύνος, ὁ

riba

θηρίον, ίου τό

loviti

K

θηράω / θηρεύω

žal

καθαίρω

čistiti, prati

θίς, θινός, ὁ

umirati

κάθαρσις, εως, ἡ

katarza, pročišćenje

θηνήσκω

smrtan

κάθημα/

sjediti

θηντός 3

dlaka, kosa

καθίζομαι/

θηρίξ, τριχός, ἡ

kćer

καθέζομαι/

θυγάτηρ, τρός, ἡ

srce, duša

καθέζομαι

καί	i, pa	κέρας, ως, τό	rog; krilo vojske
καιρός, οῦ, ὁ	prava, mjera, zgodan čas	κεφαλή, ἥς, ἡ	glava
καίω	paliti	κῆρ, κῆρος, τό	srce
κακός 3	zao	κήρυξ, υκος, ὁ	glasnik
κάλαμος, ου, ὁ	trska	κηρύττω	javljati, biti glasnik
καλέω	zvati	κιθάρα, ας, ἡ	kitara, žičani instrument
κάλλος, ους, τό	ljepota	κιθαρώδος, οῦ, ὁ	kitarač, pjevač uz kitaru
καλός 3	lijep	κίνδυνος, ου, ὁ	opasnost
καλύπτω	sakrivati	κινδυνεύω	izlagati se opasnosti
κάματος, ου, ὁ	umor, muka	κινέω	pokretati; micati
κάμηλος, ου, ὁ/ἡ	deva	κίω	ići
κάμινω	mučiti se	κλαίω	plakati
κάμπτω	savijati	κλεινός 3	slavan
καρδία, ας, ἡ	srce	κλέος, ους, τό	slava
καρπός, οῦ, ὁ	płod	κλέπτω	krasti
κάσις, κάσιος, ὁ/ἡ	brat, sestra	κνημίς, ἰδος, ἡ	nazuvak
κασίγνητος 3	bratski; supst. brat, sestra	κοινός 3	zajednički
κατά (+ gen.)	sa, dolje, niz ; (+ ak.) kroz, prema, duž	κοιμάω	uspavati
καταβαίνω	silaziti	κόμη, ἥς, ἡ	kosa
κατάβασις, εως, ἡ	silazak	κόπτω	udarati, tući, posjeći, ubiti
κατάλογος, ου, ὁ	popis, imenik	κόραξ, ακος, ὁ	gavran
κατάσκοπος, ου, ὁ	uhoda	κόρυντος, υθος, ἡ	kaciga s perjanicom
κέαρ, κέαρος, τό/	srce	κορυθαίολος 2	sjajnošljemac (Hektor)
κῆρ, κῆρος, τό	ležati	κοσμέω	ukrasiti, urediti
κείμαι	zapovijedati	κόσμος, ου, ὁ	raspored, red, nakit
κελεύω	prazan	κράνος, ους, τό	kaciga
κενός 3		κρατήρ, ἥρος, ὁ	vrč; kotlina, krater

κράτος, ους, τό	snaga	λέων, οντος, ό	lav
κρίνω	(pro)suditi	λιμήν, ένος, ό	luka
κριτής, οῦ, ό	sudac	λίσσομαι	moliti
κρύπτω	sakrivati	λόγιος, ου, ό	riječ, govor
κτάομαι	stjecati	λοιμός, οῦ, ό	kuga
κτείνω	ubijati	λόγχη, ης, ή	koplje
κτῆμα, ατος, τό	imetak; pl. blago	λοχαγός, οῦ, ό	lohab – četovođa
κύκλος, ου, ό	krug	λούω	prati se, kupati se
κύριος, ου, ό	gospodar, gospodin	λύκος, ου, ό	vuk
κύων, κυνός, ό/ή	pas	λυπέω	žalostiti; (med.) tugovati
κώμη, ης, ή	selo	λύπη, ης, ή	tuga
κωμωδία, ας, ή	komedija, vesela igra	λυπήρος 3 / λυπρός 3	tužan; žalostan, jadan, bijedan
		λύω	odriješiti, osloboditi

Λ

λαβύρινθος, ου, ό

labirint

λαγχάνω

(ždrijebom) dobiti

λαμβάνω

uzimati, primati

λαμπάς, ἀδος, ή

baklja, luč, zublja; svjetlost

λαμπρός 3

sjajan

λάμπω

sjati

λανθάνω

biti sakriven

λαός, οῦ, ό

narod

λέγω

govoriti, pričati

λειμών, ὄνος, ό

livada

λείπω

ostavljati

λευκός 3

bijel

λευκώλενος 2

bjeloruka

Μ

μάθημα, ατος, τό

nauk, znanje, učenje

μαθητής, οῦ, ό

učenik

μαίνομαι

ludovati, bjesniti

μακρός 3

dug

μάλα

vrlo, veoma, rado

μάλιστα

najviše, osobito

μᾶλλον

više, jače, radije

μανθάνω

učiti

μάντις, εως, ό

vrač

μάρτυς, υρος, ό/ή

svjedok

μάχαιρα, ας, ή

mač

μάχη, ης, ή

bitka

μάχομαι	boriti se	μόνος 3	jedini, sam
μέγαρον, ου, τό	dvorana, soba; pl. odaje; svetište (dio hrama)	μοῖρα, ας, ἡ	sudbina; dio
μέγας, μεγάλη, μέγα	velik	μορφή, ἥς, ἡ	oblik
μείγνυμι	miješati	μοχθέω	mučiti se
μέλιττα, ης, ἡ	pčela	μόχθος, ον, ό	muka
μέλος, ους τό	lirska pjesma	μυθέομαι	priopovijedati
μέν	a, pak, zaista	μῦθος, ου, ό	priča
μένω	ostajati, čekati	N	
μέσος 3	srednji	ναίω	stanovati
μετά (+ gen.) = s, sa; (+ dat.) = među; (+ ak.) = poslije, iza		ναυμαχέω	boriti se na moru
μέτρον, ου, τό	mjera	ναυμαχία, ας, ἡ	pomorska bitka
μέτωπον, ου, τό	čelo	ναῦς, νεώς, ἡ	lađa
μή	ne, da ne	ναύτης, ου, ό	mornar
μῆνις, ιος, ἡ	srdžba	νεανίας, ου, ό	mladić
μήτηρ, τρόπος, ἡ	majka	νεκρός 3	mrtav
μηχανάω	izmišljati, mudrovati	νέμω	dijeliti
μηχανή, ἥς, ἡ / μηχάνημα, ατος, τό	izum, stroj	νέος 3	mlad, nov
μικρός 3	malen	νέω	plivati
μιμηήσκω	podsjećati	νεφέλη, ης, ἡ	oblak
μιμηήσκομαι	sjećati se	νέω	plivati
μισέω	mrziti	νῆσος, ου, ἡ	otok
μνήμη, ης, ἡ	pamćenje, spomen, sjećanje	νικάω	pobjeđivati
		νίκη, ης, ἡ	pobjeda
		νοέω	misliti

νομίζω
νόμος, ου, ό
νόσος, ου, ή
νόστος, ου, ό
νοῦς, νοῦ, ό
νῦν
νύξ, νυκτός, ή

smatrati, običavati
zakon
bolest
povratak
pamet; mišljenje
sada
noć

oříhomatí
oříω, ořiomatí
ořiwonóς, ořū, ό
ořelεθqoς, ou, ό
ořlýgōς 3
ořllumti
ořloς 3

otići, otpovoditi
misliti
ptica (grabežljivica – jastreb, orao)
propast
malen
upropaštavati, kvariti
čitav
jednak
slagati se
san
ime
nazivati
znamenit
naoružavati

Ξ

ξενία, ας, ή
ξένος 3
ξίφος, ους, τό

gostoljublje,
gostoprímstvo
tuđ, stran; supst. stranac,
gost
mač

óμoioς 3
óμoloyéw
óñveiðoς, ou, ό/
óñvemára, átoς, tó
óñvomáča
óñvomastóς 3
óπlízwa

hoplit – teško
naoružani pješak
oružje
gledati
uspravan
uspravlјati
kretati, tjerati
ptica
brdo, planina
plesište
koji, koja, koje
svet
kolik

Ο

οδε, ἥδε, τόδε
όδός, οῦ, ή
όδούς, óntos, ó
οἴδα
οιδάω
οίκειος 3
οίκέτης, ου, ό
οίκέω
οἰκία, ας, ή
οἶκος, ου, ό
οἶνος, ου, ό
οῖς, οιός, ό/ή

ovaj, ova, ovo
put
zub
znati
nabujati, nateknuti
kućni, domaći
ukućanin, rob
stanovati
kuća
kuća
vino
ovca

óπlítης, ou, ό
óπlon, ou, tó
óqáw
óqθóς 3
óqθów
óqmáw
óqniς, iθoς, ό/ή
óqoς, ouς, tó
óqχístqa, ας, ή
óς, iř, ō
óσioς 3
ósoς 3

όστοῦν, οῦ, τό	kost	πάροδος, ου, ἥ	parod, ulazna pjesma kora u tragediji
ὅτε	kad	πᾶς, πᾶσα, πᾶν	sav, svaki
ὅτι	da	πάσχω	trpjeti
οὐ (οὐκ, οὐχ/ἴ/)	ne	πατήρ, πατρός, ὁ	otac
οὐδεῖς, -μία, -έν	nijedan	πατρίς, ἴδος, ἥ	domovina
οὐρανός, οῦ, ὁ	nebo	παύω	prestati
οὖς, ὡτός, τό	uhu	πεδίον, ίου, τό	ravnica
οὗτος, αὕτη, τοῦτο	taj, ta, to	πείθω	nagovarati, uvjeravati; med. slušati, pokoravati se
ὁφθαλμός, οῦ, ὁ	oko	πέμπω	slati
ὄψις, εως, ἥ	gledanje, vid, oko	περοί (+ gen), (+ dat)	oko, o
Π			
παιδαγωγός, ου, ὁ	pedagog, odgojitelj, rob koji je odvodio dječake u školu	πέρθω	razarati
παιδεία, ας, ἥ	odgoj	πέτρα, ας, ἥ	stijena
παιδεύω	odgajati	πηδάω	skakati
παιᾶς, παιδός, ὁ/ἡ	dijete, dječak, djevojčica	πήδημα, τος, τό	skok
παιίζω	igrati se	πικρός 3	gorak
παλαιός 3	star	πίνω	piti
πάνδημος 2	javni, opći, narodni	πίπτω	padati; poginuti
παρά (+ dat.),(+ ak.)	uz, pokraj	πιστεύω	vjerovati
παρασάγγης, ου, ὁ	perzijska milja – 5,5 km	πίστις, εως, ἥ	vjera
παρασκευάζω	pripremati	πλάζω	lutati
πάρειμι	biti prisutan	πλέω	ploviti
παρέχω	pružati, dati	πλοϊον, ου, τό	splav, brod
παρελαύνω	prevaliti	πλούτις, ου, ὁ	obogatiti
παρθένος, ου, ἥ	djevica, djevojka	πνέω	bogatstvo
		ποδάρκης 2	puhati
			brzonogi

28

πόδας ὠκύς	brzonogi	πτερόν, οῦ, τό	pero, krilo
ποιέω	činiti	πῦρ, πυρός, τό	vatra
ποιητής, οῦ, ὁ	pjesnik	πύργος, ου, ὁ	kula
ποικίλος 3	šaren		
πολεμέω	ratovati	P	
πολέμιος, ου, ὁ	neprijatelj	όέω	teći
πόλεμος, ου, ὁ	rat	όήτωρ, ορος, ὁ	govornik
πόλις, εως, ἡ	grad, država	όίζα, ης, ἡ	korijen
πολίτης, ου, ὁ	građanin	όίπτω	bacati
πολλάκις	često	όίς, οινός, ἡ	nos, rilo
πολυμήχανος 2	domišljat	όιδοδάκτυλος 2	ružoprst, epitet za Zoru (Ηώς)
πολύτροπος 2	lukav, okretan/vješt/ sposoban	όόδον, ου, τό	ruža
πολύς, πολλή, πολύ	mnogi	όώμη, ης, ἡ	snaga
πολυφρον, ονος, ὁ	mudar, vrlo razborit	S	
πορεύομαι	putovati	σατράπης, ου, ὁ	satrap
ποταμός, οῦ, ὁ	rijeka	σαφής 2	jasan
πότνια, ας, ἡ	štovana, časna; gospodarica	σῆμα, τος, τό	znak
πούς, ποδός, ὁ	noga	σημαίνω	označiti, objasniti
πρᾶγμα, ατος, τό	djelo, posao	σιγάω	šutjeti
πράττω	činili, raditi	σκεδάννυμι	raspršiti
πρεσβύς, εῖα, ὑ	star	σκευή, ης, ἡ	odijelo, nošnja
προδότης, ου, ὁ	izdajnik	σκηνή, ης, ἡ	šator
πρόλογος, ου, ὁ	prolog, uvodni dio tragedije	σκῆπτρον, ου, τό	žezlo
πρός (+ dat.)	kod; (+ ak.) prema	σκοπέω	promatrati, gledati
πρώτος 3	prvi	σός 3	tvoj

σοφία, ας, ἡ	mudrost	σύν (+ dat)	s, sa
σοφός 3	mudar; supst. mudrac	σφαιρα, ας, ἡ	kugla, lopta
σπείρω	sijati	σχῆμα, τος, τό	oblik
σταθμός, οῦ, ὁ	stanica, postaja	σχολή, ἡς, ἡ	mir, dokolica, škola
στάσιμον, ου, τό	stazim, stajaća pjesma kora u tragediji	σώζω	spašavati
στέλλω	slati	σῶμα, ατος, τό	tijelo
στέμμα, τος, τό	povez	σωτήρ, ἥρος, ὁ	spasitelj
στέργω	voljeti, ljubiti	σωτηρία, ας, ἡ	spas
στέφανος, ου, ὁ	vijenac	σώφρων 2	mudar, razborit
στέφω	ovjenčati	T	
στῆθος, ους, τό	prsa	τάλας, τάλαινα,	jadan
στήλη, ἡς, ἡ	stup, spomen – stup (nadgrobni)	τάλαν	
στόμα, ατος, τό	usta	ταξις, εως, ἡ	red, bojni red
στρατόπεδον, ου, τό	vojni tabor	τάττω	redati
στρατός, οῦ, ὁ	vojska	ταῦρος, ου, ὁ / ταφή, ἡς, ἡ	bik
στρατέύω	ratovati	ταχύς, εῖα, ύ	brz
στρατηγέω	biti vojskovođa	τε	i
στρατηγός, οῦ, ὁ	vojskovođa	τεῖχος, ους, τό	zid(ine)
στρατιά, ἄς, ἡ	vojska	τέκνον, ου, τό	dijete
στρατιώτης, ου, ὁ	vojnik	τελευτάω	završavati
στράτευμα, ατος, τό	vojska	τελευτή, ἡς, ἡ	završetak, kraj
στρέψω	okretati	τέμνω	rezati
σύ	ti	τέρπω	veselim
συμμαχία, ας, ἡ	savezništvo	τέττιξ, ιγος, ὁ	cvrčak
σύμμαχος, ου, ὁ	saveznik, suborac	τέχνη, ἡς, ἡ	umjetnost, vještina
		τίθημι	stavlјati

τίκτω	rađati	ύμέτερος, 3	vaš
τιμάω	častiti	ύπαρχος, ου, ὁ	hiparh – namjesnik, upravitelj
τιμή, ἡς, ἡ	čast, cijena		
τίς, τί	tko?, što?	ύπέρ (+ gen.)	za, preko, iznad; (+ ak.) preko
τὶς, τὶ	netko, nešto		
τολμάω	usuditi se; podnosići, trpjeti	ύπνος, ου, ὁ ύπό (+ gen.)	san od, ispod, radi; (+ dat.) pod
τομή, ἡς, ἡ	rezanje, rez; odsječeni dio		
τοξεύω	gađati lukom	Φ	pokazivati
τόξον, ου, τό	pl. luk i strjelice; strjeljačka vještina	φαίνω	falanga – bojni red
τόπος, ου, ό	mjesto, prilika	φάλαγξ, γγος, ἡ	gudura, bezdan
τράγος, ου, ό	jarac	φάραγξ, γγος, ἡ	lijek, otrov
τραγῳδία, ας, ἡ	tragedija, ozbiljna drama	φάρμακον, ου, τό	zavidjeti
τρέφω	hraniti	φθονέω	zavist
τρέχω	trčati	φθόνος, ου, ό	nositi, podnosići
τυγχάνω	postići; dogoditi se	φέρω	bježati
τύπτω	udarati	φεύγω	govoriti
τυφλός 3	slijep	φημί	voljeti
τύχη, ης, ἡ	događaj, sodbina, sreća	φιλέω	prijateljstvo
Γ			
ύβρις		φιλία, ας, ἡ	drag, mio; supst. prijatelj
ύβρις, εως, ἡ	obijestan biti	φιλοσοφία, ας, ἡ	filozofija, mudrost
ύδωρ, ύδατος, τό	obijest	φιλόσοφος, ου, ό	filozof, mudrac
νίός, ου, ό	voda	φοβερός 3	strašan
ύλη, ης, ἡ	sin	φοβέω	plašiti
ύμνος, ου, ό	šuma	φόβος, ου, ό	strah
ύμεις	himna, hvalospjev	φοῖβος 3	sjajan
	vi	φοῖνιξ, ικος, ό/ἡ	grimizan; grimizna boja
		φονεύς, έως, ό	ubojica

φονεύω	ubiti	χθών, χθονός, ἡ	zemlja
φρήν, φρενός, ἡ	srce, duša, um, razum; mišljenje	χιτών, ωνος, ὁ	hiton – haljina bez rukava; oklop
φρονέω	misliti	χορεύω	plesati
φυγή, ἥς, ἡ	bijeg	χορηγός, ου, ὁ	horeg, vođa kora
φυλάττω	čuvati	χορός, οῦ	kolو, ples, kor
φύλαξ, κός, ὁ	čuvar	χράομαι	upotrebljavati, trebatи
φυλακή, ἥς, ἡ	straža	χρή	treba
φύλλον, ου, τό	list	χρῆμα, ατος, τό	stvar; pl. imutak, novac
φύσις, εως, ἡ	priroda	χρήσιμος 3 i 2/	koristan
φυτεύω	saditi	χρηστός, 3	
φυτόν, ου, τό	biljka	χρίω	mazati
φύω	roditи	χρόνος, ου, ὁ	vrijeme
φωνέω	govoriti	χρυσοῦς, ἥ, οῦν	zlatan
φωνή, ἥς, ἡ	glas	χρυσός, οῦ, ὁ	zlato
φῶς, φωτός, τό	svjetlost	χρῶμα, τος, τό	boja

X

χαίρω	radovati se, pozdravljati	χωρά	prostor, mjesto, zemlja
χαλεπός 3	težak	χωρέω	maknuti se, ići naprijed
χαλκοῦς, ἥ, οῦν	mjeden	χωρος, ου, ὁ	mjesto, zemlja, kraj
χαλκοκορυστής, οῦ, ὁ	oklopnik		
χάροις, ιτος, ἡ	ljubav, milost	ψευδής 2	lažan
χειμών, ωνος, ὁ/ χειμα, τος, τό	zima	ψευδος, ους, τό	laž
χείρ, χειρός, ἡ	ruka	ψεύδω	varati; med. lagati
χέω	lijevati	ψηφίζομαι	glasovati
		ψήφισμα, τος τό	zaključak
		ψηφος, ου, ἡ	kamenčić za glasovanje

Ψ

ψευδής 2	lažan
ψευδος, ους, τό	laž
ψεύδω	varati; med. lagati
ψηφίζομαι	glasovati
ψήφισμα, τος τό	zaključak
ψηφος, ου, ἡ	kamenčić za glasovanje

ψιλός 3 celav
ψυχή, ης, ἡ duša

Ω

ῳδή, ης, ἡ pjesma
ῳκύς, εῖα, ύ brz
ῳλένη, ης, ἡ latak
ῳμος, ου, ὁ pleća, rame
ῳρα, ας, ἡ doba
ὦς kako, kao, jer, kad
ῳψ, ὠπός oko, vid, lice (kod Homera)

9.1.1. Imena

A

Ἀγαμέμνων, ονος, ὁ Agamemnon, mikenski kralj, vođa Grka pod Trojom
Ἀθηνᾶ, ἀς, ἡ Atena, božica
Ἀθῆναι, ἀν, αἱ Atena, grad u Atici
Ἀθηναῖος, 3 atenski; supst. Atenjanin
Αἴας, αντος, ὁ Ajant
Ἄιδης, ου, ὁ Had, bog podzemlja; personifikacija za podzemni svijet
Ἄιγεύς, ἔως, ὁ Egej, atenski kralj, otac Tezejev; po njemu nazvano Egejsko more
Ἄιγισθος, ου, ὁ Egist, Agamemnonov bratić, s Klitemnestrom ubio Agamemnona
Αἴγυπτος, ου, ἡ Egipat, zemlja na Nilu
Αἰσχύλος, ου, ὁ Eshil, grčki tragičar
Ἀκαδήμεια, ας, ἡ Akademija, Platonova škola
Ἀλέξανδρος, ου, ὁ Aleksandar (Veliki); drugo ime za Parisa

Αλκαῖος, ου, ὁ
Ανδρομάχη, ης, ἡ
Ἀντιγόνη, ης, ἡ
Ἄπόλλων, ανος, ὁ
Ἄργοναῦται, ὅν, οἱ
Ἄργος, ους, τό
Ἄρης, εως, ὁ
Ἄριάδνη, ης, ἡ
Ἄριων, ονος, ὁ
Ἄριστοτέλης, ους, ὁ
Ἄρταξέρξης, ου, ὁ
Ἄρτεμις, ιδος, ἡ
Ἄστυάναξ, ακτος, ὁ
Ἄσκληπιός, οῦ, ὁ
Ἄτρείδης, ου, ὁ
Ἄττική, ἡς, ἡ
Ἄφροδίτη, ης, ἡ
Ἄχαιοί, ὅν, οἱ
Ἄχιλλεύς, ἔως, ὁ

Alkej, lirski pjesnik
Andromaha, Hektorova žena
Antigona, Edipova i Jokastina kći
Apolon, sin Zeusa i Lete, bog proricanja
Argonauti
Arg, grad u Argolidi
Ares, bog rata
Arijadna, kretska kraljevna; Minosova kći; pomogla Jazonu uči u labirint
Arion, slavni pjesnik s Lezba
Aristotel, grčki filozof
Artakserkso, Kserksov brat
Artemida, božica lova
Astijanakt, sin Hektora i Andromahae
Asklepije, bog liječništva
Atrejević, Agamemnon i Menelaj
Atika, pokrajina u Grčkoj (Atena gl. grad)
Afrodita, božica ljubavi i ljepote, Apolonova sestra
Ahejci, Grci
Ahilej, sin Peleja i Tetide, vođa Mirmidonaca, najveći grčki junak

B

Βάκχος, ου, ὁ
Βοιωτία, ας, ἡ

Bakho, epitet Dionizov
Beotija, pokrajina u sjeverozapadnoj Grčkoj

Δ

Δαναΐδες, Ἰδων, αἱ
Δαναοί, ἀν, οἱ
Δαίδαλος, ου, ὁ
Δαρεῖος, ου, ὁ
Δελφοί, ἀν, οἱ
Δῆλος, ου, ἡ
Δημήτηρ, Δήμητρος, ἡ
Δημοσθένης, ους, ὁ
Διομήδης, ους, ὁ
Διόνυσος (Διώνυσος), ου, ὁ
Διονύσια, ἀν, τά

Danaide, Danajeve kćeri
Danajci, Grci
Dedal, atenski arhitekt, graditelj poznatoga labirinta na Kreti
Darije, perzijski kralj
Delfi, Apolonovo proročište u pokrajini Fokidi
Del, kikladski otok u Egejskome moru; rodno mjesto Apolona i Artemide
Demetra, zaštitnica žita, Perzefonina majka
Demosten, grčki govornik
Diomed, junak pod Trojom
Dioniz, sin Zeusa i Semele, bog vinove loze; zaštitnik tragedije
Dionizije, svetkovine u čast Dioniza

Ε

Ἑκάβη, ης, ἡ
Ἑκτωρ, ορος, ὁ
Ἑλλάς, ἀδος, ἡ
Ἑλλην, ηνος, ὁ
Ἑλληνικός 3
Ἑλένη, ης, ἡ
Ἐπίδαυρος, ου, ἡ
Ἐπιμηθεύς, ἔως, ὁ
Ἐρις, ιδος, ἡ
Ἐρμῆς, ου, ὁ
Ἐρως, ωτος, ὁ
Ἐφιάλτης, ου, ὁ
Εὐριδίκη, ης, ἡ

Hekaba, Prijamova supruga, trojanska kraljica
Hektor, sin Prijama i Hekabe, najveći trojanski junak
Grčka
Grk
grčki
Helena, kći Zeusa i Lede, žena Menelajeva
Epidaur, grad u Argolidi sa znamenitim kazalištem
Epimetej, Prometejev brat
Erida, božica srdžbe
Hermo, sin Zeusa i Maje, glasnik bogova
Eros, bog ljubavi
Efijalt, izdajica grčke vojske u bitci kod Termopila
Euridika, Orfejeva žena

Εύριπίδης, ου, ό
Εύρυκλεια, ας, ἥ
Εύρωπη, ης, ἥ

Euripid, grčki tragičar
Eurikleja, ključarica u Odisejevoj kući
Europa, kći Feniksova; djevojka koju je Zeus oteo i odnio na Kretu

Z

Ζεύς, Διός, ό

Zeus, vrhovni grčki bog

H

Ηλέκτρα, ας, ἥ
Ηλιος, ίου, ό
Ηρα, ας, ἥ
Ηρακλῆς, κλέους, ό
Ηρόδοτος, ου, ό
Ηφαιστος, ου, ό
Ηχώ, οῦς, ἥ

Elektra, kći Agamemnona i Klitemnestre
Helije, kralj Sunca
Hera, Zeusova sestra i supruga
Heraklo, najveći grčki junak, sin Zeusa i Alkmene
Herodot, grčki povjesničar (rodom iz Halikarnasa)
Hefest, sin Zeusa i Here, kovač i oružar bogova
Jeka (personificirana boginja jeke)

Θ

Θεμιστοκλῆς, έους, ό
Θῆβαι, ᾱν, αί
Θησεύς, έως, ό
Θουκυδίδης, ου, ό
Θράκη, ης, ἥ/Θράκιος 3
Φιλοκτήτης, ου, ό

Temistoklo, atenski vojskovođa
Teba, grad u Beotiji
Tezej, atenski kralj
Tukidid, grčki povjesničar
Trakija, pokrajina u sjevernoj Grčkoj/Trački
Filoktet, glasoviti strijelac iz Trojanskoga rata; posjedovao Heraklov luk i strijele

I

Ιάσων, ονος, ό
Ιησοῦς, οῦ, ό

Jazon, vođa Argonauta
Isus

Ιθάκη, ης, ἥ

Ιλιον, ίου, τό

Ιππόλυτος, ου, ο

Ισμήνη, ης, ἥ

Ισσα, ης, ἥ

Ιφιγένεια, ας, ἥ

Itaka, otok u Jonskome moru, Odisejeva domovina

Ilij, Troja

Hipolit, sin Tezejev, Fedrin posinak

Ismena, sestra Antigonina

Vis

Ifigenija, kći Agamemnona i Klitemnestre

K

Καλυψώ, οῦς, ἥ

Κάλχας, ἀντος, ὁ

Κίρκη, ης, ἥ

Κλυταιμνήστρα, ας, ἥ

Κρέων, οντος, ὁ

Κρήτη, ης, ἥ

Κύκλωψ, ωπος, ὁ

Κῦρος, ου, ὁ

Kalipsa, kći Atlantova, nimfa, živjela na otoku Ogigiji

Kalhant, vrač

Kirka, kći Helija i Perse, nimfa, čarobnica s otoka Eje

Klitemnestra, Agamemnonova žena

Kreont, kralj Tebe nakon Lajeve smrti

Kreta, otok u Egejskome moru

Kiklop

Kir, perzijski vladar

Λ

Λάιος, ίου, ὁ

Λέσβος, ου, ἥ

Λεωνίδας, ου, ὁ

Λητώ, οῦς, ἥ

Laj, tebanski kralj, Edipov otac

Lezb, otok u Egejskome moru, rodno mjesto Sapfe

Leonida, spartanski zapovjednik u Termopilskoj bitci

Leta, majka Apolona i Artemide

M

Μήδεια, ας, ἥ

Μῆδος, ου, ὁ

Μίμνεομος, ου, ὁ

Μοῦσα, ης, ἥ

Μυκῆναι, ων, αἱ

Medeja, Jazonova žena

Međanin (Perzijanac)

Mimnermo, elegijski pjesnik

Muza

Mikena, grad u Argolidi, Agamemnonova prijestolnica

N

Νάξος, ου, ἥ

Naks, kikladski otok u Egejskome moru; mjesto odakle je Dioniz oteo Arijadnu

Ναυσικάα, ας, ἥ

Nausikaja, feačka princeza

Νέστωρ, ορος, ό

Nestor, najstariji i najmudriji junak u Trojanskome ratu

Νίκη, ης, ἥ

Nika, pridjevak Atene

Ξ

Ξενοφῶν, ὁντος, ό

Ksenofont, grčki povjesničar

Ξέρξης, ου, ὅ

Kserkso, sin Darijev; kralj Perzije

O

Οδυσσεύς, έως, ό

Odisej, sin Laertov, kralj Itake

Οἰδίπους, ποδος, ό

Edip, sin Laja i Jokaste, mitski junak

Ολυμπος, ου, ό

Olimp, planina u Tesaliji, mitsko sjedište bogova

Ολυμπία, ας, η

Olimpija, grad u Elidi; Zeusovo svetište

Ομηρος, ου, ό

Homer, grčki pjesnik

Ορέστης, ου, ό

Orest, sin Agamemnona i Klitemnestre

Π

Παλλάς, ἀδος, ἥ

Palada (Atena)

Πάρις, ιδος/ιος, ό

Paris, trojanski kraljević

Παρνασσός, οῦ, ό

Parnas, planina u Fokidi (prebivalište Muza)

Πάρος, ου, ἥ

Par, kikladski otok u Egejskome moru

Παρύσατις, ιδος, ἥ

Parisatida, žena Darija, perzijskoga kralja

Πάτροκλος, ου, ό

Patroklo, Ahilejev vjerni prijatelj

Περικλῆς, έους, ό

Periklo, atenski državnik

Πηληιάδης, ου, ό

Pelejević, Ahilejev nadimak

Πηνελόπη, ης, ἥ
Πίνδαρος, ου, ὁ
Πλάτων, ωνος, ὁ
Πολύφημος, ου, ὁ
Πολυνείκης, ου, ὁ
Ποσειδῶν, ώνος, ὁ
Πρίαμος, ου, ὁ
Προμηθεύς, ἔως, ὁ
Πρωταγόρας, ου, ὁ

Penelopa, Odisejeva vjerna supruga
Pindar, lirski pjesnik
Platon, grčki filozof
Polifem, Kiklop
Polinik, Antigonin brat
Posejdon, bog mora
Prijam, trojanski kralj
Prometej
Protagora, grčki sofist

P

Ρόδος, ου, ἥ
Τρώμη, ης, ἥ

Rod, otok u Egejskome moru
Rim, grad u Italiji

Σ

Σάμος, ου, ἥ
Σαπφώ, οῦς, ἥ
Σοφοκλῆς, ἔους, ὁ
Σπάρτη, ης, ἥ

Συκελία, ας, ἥ
Σωκράτης, ους, ὁ

Sam, otok u Egejskome moru
Sapfo, lirska pjesnikinja s Lezba
Sofoklo, grčki tragičar
Sparta, pokrajina i istoimeni grad u Lakedemonu; prijestolnica Menelajeva

Sicilija
Sokrat

T

Τειρεσίας, ου, ό	Tiresija, tebanski vrač
Τηλέμαχος, ου, ό	Telemah, sin Odiseja i Penelope
Τισσαφέρνης, ου, ό	Tisaferno, perzijski satrap
Τροία, ας, ή	Troja
Τρώες, Τρώων, οί	Trojanci
Τυρταῖος, ου, ό	Tirtej, elegijski pjesnik

Φ

Φάρος, ου, ή	Hvar, kolonija Grka s otoka Para
Φοῖβος, ου, ό	Feb (Apolon)

X

Χριστός, οῦ, ό	Krist, Pomazanik
----------------	------------------

9.2. TABLICE GLAGOLA

9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (*verba vocalia, verba muta i verba liquida*)

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
θηράω	loviti	θηρα-	θηράσω	ἐθήρασα
τιμάω	častiti	τιμα-	τιμήσω	ἐτίμησα
ποιέω	činiti	ποιε-	ποιήσω	ἐποίησα
δουλόω	zarobljavati	δουλο-	δουλώσω	ἐδούλωσα
καλέω	zvati	καλε-/κλη-	καλῶ	ἐκάλεσα
κελεύω	zapovijedati	κελευ-	κελεύσω	ἐκέλευσα
ἀκούω	čuti	ἀκου-	ἀκούσομαι	ἡκουσα
ἄγω	voditi	ἄγ-	ἄξω	ῆγαγον
φεύγω	bježati	φυγ-	φεύξομαι	ἔφυγον
ἄρχω	vladati	ἀρχ-	ἄρξω	ἥρξα
προάττω	raditi, činiti	προαγ-	προάξω	ἐπροαξα
τάττω	redati	ταγ-	τάξω	ἐταξα
πέμπω	slati	πεμπ-	πέμψω	ἐπεμψα
γράφω	pisati	γραφ-	γράψω	ἐγραψα
βλάπτω	škoditi	βλαβ-	βλάψω	ἐβλαψα
θάπτω	pokapati	ταφ-	θάψω	ἐθαψα
κόπτω	udarati	κοπ-	κόψω	ἐκοψα
ρίπτω	bacati	ριπ-	ρίψω	ἐρριψα
κλέπτω	krasti	κλεπ-	κλέψω	ἐκλεψα
τρέφω	hraniti	τρεφ-	θρέψω	ἐθρεψα
πείθω πείθομαι	nagovarati, slušati	πιθ-	πείσω πείσομαι	ἐπεισα
ψεύδω ψεύδομαι	varati lagati	ψευδ-	ψεύσω ψεύσομαι	ἐψευσα ἐψευσάμην

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	τεθήρακα	τεθήραμαι	έθηράθην	θηρατός
	τετίμηκα	τετίμημαι	έτιμήθην	τιμητός
	πεποίηκα	πεποίημαι	έποιηθην	ποιητός
	δεδούλωκα	δεδούλωμαι	έδουλώθην	δουλωτός
	κέκληκα	κέκλημαι	έκλήθην	κλητός
	κεκέλευκα	κεκέλευσμαι	έκελεύσθην	κελευστός
	ἀκήκοα	(ῆκουσμαι)	(ήκουύσθην)	ἀκουστός
	ἢχα	ἢγμαι	ἢχθην	ἀκτός
	πέφευγα			
⊕	ἢρχα	ἢργμαι	ἢρχθην	ἀρκτός
	πέπραγα	πέπραγμαι	ἐπράχθην	πρακτός
	τέταχα	τέταγμαι	ἐτάχθην	τακτός
	πέπομφα	πέπεμμαι	ἐπέμφθην	πεμπτός
	γέγραφα	γέγραμμαι	ἐγράφην	γραπτός
	βέβλαφα	βέβλαμμαι	ἐβλάβην	βλαπτός
	(τέταφα)	τέθαμμαι	ἐτάφην	θαπτός
	κέκοφα	κέκομμαι	ἐκόπην	κοπτός
	ἔρριφα	ἔρριμαι	ἐρρίφθην	ριπτός
	κέκλοφα	κέκλεμμαι	ἐκλάπην	κλεπτός
	τέτροφα	τέθραμμαι	ἐτράφην	θρεπτός
	πέπεικα πέποιθα	πέπεισμαι	ἐπείσθην	πειστός
	ἔψευκα	ἔψευσμαι	ἐψεύσθην	ψευστός

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
γυμνάζω	vježbati	γυμναδ-	γυμνάσω	έγυμνασα	
σώζω	spašavati	σωδ-, σω-	σώσω	ἔσωσα	
καθαίρω	čistiti	καθαρ-	καθαρῶ	ἐκάθηρα	
φαίνω φαίνομαι	pokazivati pokazivati se	φαν-	φανῶ φανοῦμαι	ἔφηνα	
ἀγγέλλω	javljati	ἀγγελ-	ἀγγελῶ	ῆγγειλα	
στέλλω	slati	στελ-	στελῶ	ἔστειλα	
σπείρω	sijati	σπερ-	σπερῶ	ἔσπειρα	
διαφθείρω	kvariti	δια-φθερ-	διαφθερῶ	διέφθειρα	
ἀποκτείνω	ubijati	ἀπο-κτεν-	ἀποκτενῶ	ἀπέκτεινα	
ἐγείρω	buditi	ἐγερ-	ἐγερῶ	ῆγειρα	
κρίνω	suditi	κριν-	κρινῶ	ἔκρινα	
βάλλω	bacati	βαλ-/ βλη-	βαλῶ	ἔβαλον	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	γεγύμνακα	γεγύμνασμαι	έγυμνάσθην	γυμναστός
	σέσωκα	σέσωσμαι	έσώθην	ἄ-σωτος
	κεκάθαρκα	κεκάθαρμαι	έκαθάρθην	καθαρτός
	πέφαγκα πέφηνα	πέφασμαι	έφάνθην έφάνην	ἄ-φαντος
	ήγγελκα	ήγγελμαι	ήγγέλθην	ἀγγελτός
	έσταλκα	έσταλμαι	έστάλην	σταλτέον
	έσπαρκα	έσπαρμαι	έσπάρην	σπαρτός
	διέφρθαρκα	διέφθαρμαι	διεφθάρην	ἀδιάφρθαρτος
	ἀπέκτονα			
	έγρήγορα		ήγέρθην	
	κέκρικα	κέκριμαι	έκριθην	κριτός
	βέβληκα	βέβλημαι	έβλήθην	βλητός

9.2.2. Glagoli na -μι

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
τίθημι	metati	τι-θε-	θήσω	ἔθηκα	
διδωμι	dati	δι-δο-	δώσω	ἔδωκα	
ἴημι	slati	ί-ε-	ῆσω	ῆκα	
ἴστημι	stavljati	ί-στα-	στήσω στήσομαι	ἔστησα ἔστην	
φημί	govoriti	φα-	φήσω	ἔφησα	
δείκνυμι	pokazivati	δεικ-	δείξω	ἔδειξα	
κέραννυμι	miješati	κερα-/ κρα-	κερῶ, -ᾶς	ἐκέρασα	
σβέννυμι σβέννυμαι	gasiti	σβεσ- σβη-	σβέσω σβήσομαι	ἔσβεσα ἔσβην	
ζεύγνυμι	spajati	ζευγ-/ ζυγ-	ζεύξω	ἔζευξα	
μείγνυμι	miješati	μειγ-/ μιγ-	μείξω	ἔμειξα	
ἀπόλλυμι	upropaštavati	όλε-	ἀπολῶ	ἀπώλεσα	
ἀπόλλυμαι	propadati		ἀπολοῦμαι	ἀπωλόμην	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	τέθηκα		ἐτέθην	θετός
	δέδωκα	δέδομαι	ἐδόθην	δοτός
	εἶκα	εἴμαι	εἴθην	έτος
	ἔστηκα		ἐστάθην	
	δέδειχα	δέδειγμαι	ἐδείχθην	
		κέκραμαι	ἐκράθην	
	ἔσβηκα	ἔσβεσμαι	ἐσβέσθην	
		ἔζευγμαι	ἐζεύχθην (ἐζύγην)	
⊕		μέμειγμαι	ἐμείχθην (ἐμιγην)	
	ἀπολώλεκα			
	ἀπόλωλα			

9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
ἀγορεύω	govoriti	ἀγορευ- / ἐπ-	ἐρῶ	εἶπον
αίρέω	uzimati	αίρε- / ἔλ-	αἴρησω	εῖλον
ἀλίσκομαι	bivati uhvaćen	ἀλω-	ἀλώσομαι	έάλων
ἀμαρτάνω	griješiti	ἀμαρτε-	ἀμαρτήσομαι	ῆμαρτον
ἀναλίσκω	trošiti	ἀναλο-	ἀναλώσω	ἀνήλωσα
ἀποθνήσκω	umirati	θαν/θνη-	ἀποθανοῦμαι	ἀπέθανον
αὐξάνω	povećavati	αὐξε-	αὐξήσω	ηὔξησα
ἀφικνέομαι	odlaziti	ίκ-	ἀφίξομαι	ἀφικόμην
βαίνω	ići	βα/βη-	βήσομαι	ἔβην
βούλομαι	željeti	βουλε-	βουλήσομαι	
γηράσκω	starjeti	γηρα-	γηράσομαι	ἐγήρασα
γίγνομαι	postajati	γενε-	γενήσομαι	ἐγενόμην
γιγνώσκω	poznavati	γνω-	γνώσομαι	ἐγνων
δεῖ	treba	δεε-	δεήσει	ἐδέησε
δέομαι	trebatи, moliti	δεε-	δεήσομαι	
διδάσκω	poučavati	διδαχ-	διδάξω	ἐδιδαξα
δοκέω	misliti	δοκε-	δόξω	ἐδοξα
ἐλαύνω	goniti	ἐλαυ/ἐλα-	ἐλῶ	ἥλασα
ἐθέλω	željeti	ἐθελε-	ἐθελήσω	ἥθέλησα
ἐπομαι	slijediti	ἐπ-/σεπ-	ἐψομαι	ἐσπόμην
ἐρχομαι	ići	ἐρχ-/ἐλθ-	εῖμι	ἥλθον
ἐσθίω	jesti	ἐσθι-/ἐδ-/φαγ-	ἐδομαι	ἐφαγον
ενρίσκω	nalaziti	ενρε-	εύρησω	ηύρον
ἐχω	imati	ἐχ-/σχ-	ἔξω / σχήσω	ἐσχον
ζάω / βιόω	živjeti	ζα-/ βιω-	βιώσομαι	ἐβίων

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
	εἰρηκα	εἴρημαι	έροήθην	VIII. raz.
	ήρηκα	ήρημαι	ήρεθην	VIII. raz
	έάλωκα			VI. raz.
	ήμαρτηκα	ήμαρτημαι	ήμαρτήθην	V. raz.
	ἀνήλωκα	ἀνήλωμαι	ἀνηλώθην	VI. raz.
	τέθνηκα			VI. raz.
	ηύξηκα	ηύξημαι	ηύξήθην	V. raz.
		ἀφίγμαι		V. raz.
	βέβηκα			V. raz.
		βεβούλημαι	έβουλήθην	VII. raz.
⊕	γεγήρακα			VI. raz.
	γέγονα	(γεγένημαι)		VII. raz.
	ἔγνωκα	ἔγνωσμαι	έγνώσθην	VI. raz.
	δεδέηκε			VII. raz.
		δεδέημαι	έδεήθην	VII. raz.
	δεδίδαχα	δεδίδαγμαι	έδιδάχθην	VI. raz.
		δέδοκται		VII. raz.
	ἐλήλακα	ἐλήλαμαι	ὴλάθην	V. raz.
	ἡθέληκα			VII. raz.
				VIII. raz.
	ἐλήλυθα ῆκω			VIII. raz.
				VIII. raz.
	ηύρηκα	ηύρημαι	ηύρεθην	VI. raz.
	ἔσχηκα	ἔσχημαι		VIII. raz.
	βεβίωκα			VIII. raz.

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
καθίζω καθίζομαι	sjediti	ίδ-/έδ-/ή-	καθιῶ καθεδοῦμαι	ἐκάθισα ἐκαθεζόμην
λαμβάνω	uzimati	λαβ/ληβ-	λήψομαι	ἔλαβον
λανθάνω	biti skriven	λαθ/ληθ-	λήσω	ἔλαθον
λέγω	govoriti	λεγ-	λέξω	ἔλεξα
μανθάνω	učiti	μαθε-	μαθήσομαι	ἔμαθον
μάχομαι	boriti se	μαχε-	μαχοῦμαι	ἐμαχεσάμην
μέλει мои	brine me	μελε-	μελήσει	ἐμέλησε
μέλλω	željeti	μελλε-	μελλήσω	ἐμέλλησα
μένω	ostajati	μενε-	μενῶ	ἔμεινα
μιμνήσκω	opominjati	μνη-	μνήσω	ἔμνησα
νέμω	dijeliti	νεμε-	νεμῶ	ἔνειμα
οἴομαι	misliti	οἰε-	οιήσομαι	
όράω	gledati	όρα-/όπ-/ίδ-	ὄψομαι	εἶδον
όφείλω	koristiti	όφελ-	όφειλήσω	ἀφελον
παίω πλήττω	udarati	παι-/πληγ-/πλαγ-	παίσω πλήξω	ἐπαισα ἐπληξα
πάσχω	trpiti	πασχ-/παθ-	πείσομαι	ἐπαθον
πίνω	piti	πιν-/πι-/-πο-	πίομαι	ἐπιον
πίπτω	padati	πετ-/πεσ-/πτω-	πεσοῦμαι	ἐπεσον
πυνθάνομαι	doznavati	πυθ/πευθ-	πεύσομαι	ἐπυθόμην
τρέχω	trčati	τρεχ-/δραμε-	δραμοῦμαι	ἐδραμον
τυγχάνω	pogađati	τυχε/τευχ-	τεύξομαι	ἐτυχον
φέρω	nositi	φερ-/οι-/ἐνεγκ-	οῖσω	ῆνεγκον ῆνεγκα

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
	κάθημαι			VIII. raz.
	εῖληφα	εῖλημμαι	ἐλήφθην	V. raz.
	λέληθα			V. raz.
		λέλεγμαι	ἐλέχθην	VIII. raz.
	μεμάθηκα			V. raz.
	μεμάχημαι			VII. raz.
	μεμέληκε			VII. raz.
				VII. raz.
	μεμένηκα			VII. raz.
		μέμνημαι	ἐμνήσθην	VI. raz.
⊕	νενέμηκα	νενέμημαι	ἐνεμήθην	VII. raz.
			ῳήθην	VII. raz.
	έώρακα ὅπωπα	έώραμαι ῶμμαι	ὥφθην	VIII. raz.
				VII. raz.
	πέπαικα	πέπληγμαι	ἐπλήγην ἐπλάγην	VIII. raz.
	πέπονθα			VIII. raz.
	πέπωκα	πέπομαι	ἐπόθην	VIII. raz.
	πέπτωκα			VIII. raz.
		πέπυσμαι		V. raz.
	δεδράμηκα			VIII. raz.
	τετύχηκα			V. raz.
	ἐνήνοχα	ἐνήνεγμαι	ὴνέχθην	VIII. raz.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja